

Söndagen före domssöndagen
Vaksamhet och väntan
Abra 2009-11-15

Dagens evangelietext som också är dagens predikotext är en del ur Jesu tal om tidens slut.

Han har redan radat upp flera exempel innan han kommer till just den här liknelsen. Alla talar de om hur vi kommer att överrumplas när vi minst anar det, om hur tidens slut kommer plötsligt och nästan utan förvarning.

Matt 25:1-13 1704

Då blir det med himmelriket som när tio unga flickor gick ut med sina facklor för att möta brudgummen. Fem av dem var oförståndiga och fem var kloka. De oförståndiga hade tagit med sig facklorna men inte någon olja till dem. De kloka hade med sig både oljekrukor och facklor. När brudgummen dröjde blev alla dåsiga och föll i sömn. Vid midnatt hördes ett rop: 'Brudgummen är här, kom ut och möt honom!' Då vaknade alla flickorna och gjorde i ordning sina facklor. De oförståndiga sade till de kloka: 'Ge oss av er olja, våra facklor slocknar.' De kloka svarade: 'Den kan aldrig räcka både till oss och till er. Gå istället och köp hos dem som säljer olja.' Men medan de var borta och köpte kom brudgummen. De som stod färdiga följde med honom in till bröllopfesten, och porten stängdes. Efter en stund kom de andra flickorna och ropade: 'Herre, herre, öppna för oss!' Men han svarade: 'Sannerligen, jag känner er inte.' Håll er därför vakna. Ni vet inte när dagen och timmen är inne.

Och där slutar dagens predikotext och lämnar åtminstone mig med ett visst obehag. Det är likadant med de andra texterna ifrån det här talet.

Texten har naturligtvis ett slut, den knyts ihop och jag fattar att det är något jag ska vara beredd på.

Men vad?

Jag ska iakttä vaksamhet, jag ska vänta, men jag känner minst lika mycket av nervositet och som sagt obehag.

Det här talet är i slutet av Matteus evangelium och det är i slutet av berättelsen om Jesu liv.

Jesus har lag till med en än mer radikal ton mot skriftlärda och fariséer och hans ord känns på ett sätt hårda och rakt på sak men samtidigt står jag kvar där med mitt odefinierade obehag, min känsla av att jag borde göra något, utan att ha en aning om vad de är jag ska göra. Vad är det som jag ska vara uppmärksam på?

Vad ska jag vara beredd på?

Ska jag ligga på knä och bekänna mina synder, med en känsla av skräck, i väntan på Harmagedon?

Eller finns det något bättre svar på frågan?

Jag blir ganska rastlös av dagens text.

Jag undrar vart den Gud jag mötte i Barnens bibel tog vägen?

Han som alltid log, sträckte ut armarna och sa: Kom mitt kära barn!

Inte kan det vara hans vilja att vi ska sitta här, lätt förfärade eller åtminstone förvirrade och bara leva i osäkerhet om vad som kommer och vad vi ska göra.

Nej, det kan knappast vara meningen. Och som väl är så slutar inte talet om tidens slut efter den här liknelsen utan det slutar med att Jesus berättar om domens dag. Och han säger:

Kom, ni som fått min faders välsignelse, och överta det rike som har väntat er sedan världens skapelse.

Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig.

Sannerligen vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.

Ja, så är det. Det vi har gjort för hans minsta det har vi gjort för honom och utifrån det skall han döma oss. Det är ett svar på vad vi ska göra, hur vi ska bete oss för att vara beredda på den dag, när i framtiden den än är, då Jesus kommer tillbaka.

Så andas inte ut för fort.

För vad gör vi för hans minsta?

Vi vill alla väldigt gärna försvara oss själva.

Det är mänskligt.

Vi vill ursäkta oss med ett: Ja men, jag gör ju det där...

Eller, ja, fast just nu så har jag ju så mycket annat.

Eller vad det nu kan vara, vi vet alla bäst själva vad det är i våra liv.

Men kan vi luta oss tillbaks och säga att vi gör tillräckligt?

För han avslutar talet med:

Gå bort från mig, ni förbannade...

Jag var hungrig och ni gav mig inget att äta, jag var törstig och ni gav mig inget att dricka, jag var hemlös och ni tog inte hand om mig, jag var naken och ni gav mig inga kläder, sjuk och i fängelse och ni besökte mig inte.

Sannerligen, vad ni inte har gjort för någon av dessa minsta, det har ni inte heller gjort för mig.

Vissa saker sker per automatik här i världen och jag tror inte att det bara är rent tekniska eller fysikaliska saker utan även mer filosofiska saker.

Bland annat skulle jag vilja säga att med kunskap följer oundvikligen ett ansvar.

Det man vet om det vet man om.

Vi kan inte fortsätta låtsas som att vi inte hör eller ser, som att vi inte redan skulle veta om hur illa det är.

Barn och vuxna svälter i stora delar av världen.

Vi sitter och bekymrar oss över att bensinpriserna är så höga, att aktierna står så lågt, att vi fastnar i köerna i rusningstrafiken eller att det ena eller andra i denna ekonomiska kris kanske faktiskt påverkar antalet julklappar eller utlandsresor.

Vi kan nog alla hålla med om att det är mörkt och kallt här i Norden om vintern, det blir lite stelt i vissa leder, näsan rinner, influensan är ovanligt svår i år.

Folk är hemlösa även i vårt land, även om vintern bor allt för många utomhus i den där kylan.

Stockholms narkomaner gör Plattan och Mariatorget till platser vi finner obehagliga under vissa tider av dygnet men de, de möter djävulen varje kväll och skulle nog

tycka att det där obehaget vore riktigt behagligt i jämförelse med det liv de tvingas leva.

Visst, vi ska inte jobba ihjäl oss för det gynnar ingen.

Du ska inte lägga all din tid på välgörande verksamhet så att du förringar dig själv och dina nära och kära.

Vi kan inte skänka så mycket pengar att vi riskerar att gå i personlig konkurs.

Men ärligt talat, hur nära den gränsen står du?

Handlar det inte i det här fallet som så ofta annars om hur vi prioriterar?

Okej, du har valt att prioritera på ett visst sätt, men är du säker på att det är rätt?

Jag kan ju bara tala för mig själv men jag vet att jag skulle kunna omfördela min tid och mina resurser.

Vad är det verkligt viktiga i det här livet och vad vill vi lägga vår tid på om vi går till botten med den funderingen?

Hur kan vi leva våra liv i praktik och i andlig medvetenhet så att vi kan möta vår egen blick i spegeln och Jesu blick i vårt inre?

Om det inte hade någon betydelse hur vi lever våra liv så hade inte Jesus behövt förklara för lärjungarna hur de skulle leva enligt Guds vilja, han hade inte behövt säga åt dem att berätta vidare för andra om hur vi människor ska behandla varandra.

Om det inte spelade någon roll hur vi lever våra liv så skulle inte Jesus ha behövt dö och uppstå för vår skull.

Det finns tonåringar med problem runt din egen knut.

Det finns nattvandrare att engagera sig bland, besöksgrupper att delta i, hjälp- och biståndsprojekt att stödja om man inte hittar ett sätt att arbeta praktiskt.

Det finns människor i den här stan som nattetid letar matrester i papperskorgarna.

Det finns så otroligt mycket nöd runt omkring oss.

Nej, du kan inte göra allt, du ska inte göra allt, men gör du det du kan?

Jag antar att det finns en orsak till att vi har talat så mycket om att vi måste ta tid till oss själva de senaste åren.

Jag vet inte men jag antar att folk verkligen har bränt ut sig på välgörenhet och ideellt arbete.

Men jag känner en oro över att vi hela tiden fortsätter att prata om att vi inte får ge så mycket att vi inte har något kvar och alldeles för sällan talar om vikten av att ge och arbeta för Gud.

Jag är rädd att vi börjar tro att de här engagemangen för att leva i Jesu efterföljd bara tar energi från oss när de istället är så att de kan resultera i att vi får oerhört mycket energi från dem.

Jag tror att om vi glömmer att tala om det fantastiska i att få lov att vara med och göra något för Gud så glömmer vi just det.

Att givandet och delandet är en gåva i sig.

Det är en välsignelse att ha så mycket att man får ge till någon annan.

Det är en fantastisk möjlighet att kunna ge utan att förvänta sig något tillbaks.

Mitt i det där givandet som kan få vara generöst på riktigt tror jag att vi inte bara kan

få en oväntad energi utan att vi också kan se Gud.
Genom att försöka följa Jesus i spåren kan vi ana mer och mer av honom.

Det finnas tider i livet då vi måste göra mindre än annars för att vi av en eller flera anledningar inte orkar mer.

Men jag tror att vi alla har en tendens att fastna där, att inte komma ur den där svackan igen.

Kanske blir du otroligt upprörd över det jag tänker säga just nu men det är så bekvämt att skylla på att det är mycket på jobbet.

Det är naturligtvis mycket på jobbet, för i stort sett alla människor.

Vi behöver lugnare perioder men vi får inte fastna i dem.

Att göra saker för Guds rike tar inte bara kraft!

Det ger!

Det är delandets välsignelse!

Det är kraften av bön som övergår vårt förstånd.

Jag tror att det finns en oerhörd kraft i att arbeta för dessa, Guds minsta, barn.
Vi kan själva se en del av konsekvenserna, de som finns på ett plan vi förstår oss på.

Vi kan se att kriminalitet och förstörelse minskar i takt med att människor känner sig sedda, uppskattade och förstådda.

Vi kan se att krig inte gärna bryter ut bland människor som tycker att de lever under ganska bra förhållanden.

Vi kan se att ett ljus tänds i människors ögon då de möter kärlek.

Vi får tro att det här påverkar vårt eviga liv.

Men jag tror att vi genom att arbeta för dessa, Guds minsta, barn inte bara påverkar sitt eventuella eviga liv i Guds himmelska rike utan även det Guds rike som finns här och nu.

Jag tror att kärlekshandlingar gentemot alla våra medmänniskor gör att det händer något i en värld som övergår vårt förstånd.

Guds rike här på jorden växer och blir mer och mer synligt för oss även i det här livet.

Vi kommer långsamt att se skillnad.

Inte idag, kanske inte de närmsta åren men det finns en kraft i att älska som kommer att ge resultat och som kommer att smitta av sig.

Det allra sista han säger till sina lärjungar och till oss är att vi skall göra alla folk till lärjungar.

Och han lovar att vara med oss alla dagar till tidens slut och det löftet och den kärleken får vi luta oss mot när vi försöker gå hans väg.

Amen.